

Den del af administrationen af den statslige elevstøtte, som hidtil har været varetaget af Undervisningsministeriet, søges desuden udlagt til Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, fordi den nuværende ordning, hvor både styrelsen og Undervisningsministeriet er involveret, anses for at være uhensigtsmæssig.

Den kommunale elevstøtteordning foreslås justeret på to punkter. I enkelte tilfælde har det forekommet urimeligt, at en elev ikke har kunnet opnå kommunal elevstøtte, fordi vedkommende ikke har været tilmeldt folkeregisteret ved kursets start. Desuden foreslås der indført hjemmel til, at en elevs hjemkommune frivilligt kan yde elevstøtte, selv om eleven midlertidigt har skiftet folkeregisteradresse.

Bestemmelsen om amtskommunernes mulighed for at kræve delvis refusion af kommunerne af det bidrag, som staten opkræver for undervisning af svært handicappede elever, præciseres. Det foreslås endvidere, at der rettes op på den skævhed, som kommuner med plejebragte børn har påpeget, således at der også bliver hjemmel for mellemkommunal refusion af kommunestøtten.

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget forventes ikke at reducere antallet af elever og omfanget af det statslige tilskud. Hensigten med de foreslåede præciseringer og stramninger af gældende lov er ikke, at der skal nedlægges skoler, eller at det skal gøres vanskeligere for befolkningen at blive elever ved de frie skoler.

For kommunerne vil der i ganske enkelte tilfælde blive tale om ydelse af kommunal elevstøtte til elever, der ikke modtager det idag. Omfanget skønnes til under 10 elever med en støtte på maksimalt 10.680 kr. om året pr. elev. Derudover vil der ikke være tale om finansielle konsekvenser for kommunerne som helhed.

Forslaget om at afskaffe elevstøtte og rejsetilskud til elever på højskolekurser i udlandet foreslås delvis modsvaret af en særbevilling til Nordens Folklige Akademi, der administrerer en rejsestøtteordning for elever ved nordiske folkehøjskoler.

De administrative konsekvenser af stramningen af det statslige tilsyn med de frie kostskoler afholdes inden for Undervisningsministeriets ramme, og modsvares i en vis udstrækning af besparelserne ved omlægningen af administrationen af den statslige elevstøtte og bortfaldet af rejsestøtteordningen.

Miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

På baggrund af EF-domstolens afgørelse i sag 293/83 Gravier, Saml. 1985, side 593, må det antages, at EF-traktatens artikel 6 ikke gælder generelt på uddannelsesområdet. En elev fra et andet EU-medlemsland har derfor efter EF-traktatens artikel 6 i almindelighed ikke krav på elevstøtte på lige fod med danske statsborgere. I tilfælde, hvor en EU-borger har udnyttet den fri bevægelighed af f.eks. arbejdskraften, jf. EF-traktatens artikel 48, har EU-borgeren imidlertid krav på ligebehandling også for så vidt angår økonomisk støtte. Lovforslaget er i overensstemmelse hermed, idet der efter lovforslagets § 1, nr. 21, er adgang til at give elever fra et EU-medlemsland elevstøtte, når vedkommende har denne ret efter international overenskomst. På denne baggrund må det antages, at lovforslaget ikke er uforeneligt med EU-retten.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter bestemmelsen afgrænses ungdomshøjskoler til højskoler for unge voksne, der er godkendt af undervisningsministeren inden udgangen af 1971. Der er tilsyneladende ikke behov for nye ungdomshøjskoler, idet de få initiativer, der siden 1970 har været taget, ikke er blevet til noget. Den aldersgruppe, som ungdomshøjskolerne henvender sig til (16½-19 år) er dækket ind af de øvrige frie kostskoleformer, idet den laveste aldersgrænse er 17½ år for folkehøjskoler og 16 år for husholdningsskoler og håndarbejds-skoler. Den højeste aldersgrænse for efterskoler er 18 år.

Til nr. 2 og 3

Bestemmelsernes formål er at sikre de selvejende skolars uafhængighed. Det er vigtigt, at de offentlige midler forvaltes i overensstemmelse med de skoleformål, hvortil de er givet. For at sikre, at uvedkommende interesser ikke påvirker beslutningsprocessen i skolerne, foreslås det direkte fastsat i loven, at der ikke må udpeges personer til bestyrelsen, som samtidig via bestyrelsespost, ansættelsesforhold eller på anden måde må antages ikke med sikkerhed at være i stand til at fungere uafhængigt af udlejer af ejen-